

Proč Libye?

Jedním z důvodů pro západní intervenci v Libyi mohl být nedávný pokrok země v soběstačnosti zásobování vodou. V září 2010 byl po více než třiceti letech plánů a přípravných prací uveden do provozu první úsek stavby gigantického vodovodu, který by po svém dokončení mohl využít obrovské vodní zdroje pod libyjskou pouští i pro zásobování dalších částí severní Afriky. **Ambiciózní projekt** (GMR – **The Great Manmade River**) by se díky libyjskému ropnému bohatství obešel bez západního úvěru a mohl zajistit zásobování dostatkem pitné vody také Egyptu, Súdánu a Čadu.

Proč Tunisko?

Možné pozadí neklidu v Tunisku zmínily britské noviny už na podzim loňského roku. Například Telegraph z 19. října 2010 informoval o **ambiciózním bankovním projektu** zetě dnes již odstaveného prezidenta Ben Aliho, Sakhera El Materiho, který v květnu 2010 otevřel „Zitouna Bank“, první velkou islámskou banku v oblasti celého Maghrebu. Ben Ali je citován slovy, že se Tunisko může stát „regionálním peněžním centrem severní Afriky“. Šance pro to nebyly malé, neboť ve stínu globální finanční krize posledních let je celosvětově zaznamenána obliba islámských bankovních domů, které se především vyznačují tím, že se obejdou bez úroků a nepřistoupily na vysoce riskantní a v podstatě zločinecké spekulativní modely jako banky západní. Po úspěšné „revoluci“ 20. ledna 2011 byla Zitouna tuniskou státní bankou okamžitě zabavena.

Lidská práva versus práva národů

Agenda lidských práv porušuje práva národů a Západem je už po desetiletí zneužívána k prosazování mocenských a jiných cílů. „Mezinárodní právo“ stále více nerespektuje svobodné národy a jejich státy, ale specializuje se spíše na „regime change“ (změnu režimu). Intervencí Spojenců v Libyi Rada bezpečnosti OSN v podstatě rozhodla, že lidská práva jsou víc než mír. Pro „vyvolené“ doktrína nedotknutelnosti suverénního státu pak jednoduše neplatí. Argument, že sankce a vojenský zásah ospravedlňuje již sám autoritářský či – údajně – korupční charakter Kaddáfího režimu je nehodnověrný. To by se totiž mohlo vojensky útočit

proti téměř všem režimům nejen islámského světa a Afriky, ale také v Jižní Americe nebo v Asii. Tuto dvojí morálku Západu přitom velká média berou sotva na vědomí. Představme si ale jekot televizí, kdyby „ukrajinské komando“ zasáhlo na území – dejme tomu – Gruzie způsobem, jako Američané naposledy v Pákistánu! V Iráku dnes cizí velmoci vykořisťují ropné bohatství v zájmu koncernů. V Bagdádu Amíci dosadili na nich závislého diktátora, takže do vlastního lidu smí střílet beztrestně – angloamerické okupační mocnosti jen krčí rameny. S USA spojení Saúdové směřují napochodovat do sousedního Bahrajnu, aby tam podporovali vládu, která rovněž dala střílet do „pokojných demonstrantů“. Konec konců stejně si svého času počínal i miliardami uplácený Mubarak v Egyptě, na něhož se Západ mohl dost dlouho spolehnout, že bude s Izraelem sdílet „mírovou smlouvu“ nespravedlivou pro Palestince. Zdá se, že Američané, sionisté a jejich spojenci v Evropě rozlišují mezi „dobrymi“ a „zlými“ východními despoty. A Kaddáfí v Libyi – vzdálené loutkovému systému např. takového Kataru – je v tomto dělení zaručený „padouch“.

Při propagaci „lidských práv“ není ani vždy jasné, jsou-li míněna lidská práva liberální nebo sociální. V prvním případě má Kaddáfí jasný deficit, v druhém naopak velká plus. Berlínský levicový Junge Welt neváhá proto povstalce označit za „reakcionáře“ – podle marxistickoleninského schématu je totiž plukovníkův režim antikapitalistickou, protiimperialistickou a tudíž „pokrokovou diktaturou“. A skutečně: v Libyi dnes mají největší příjem na hlavu v Africe, obstojný sociální systém, počty analfabetů – především mezi ženami – byly citelně zredukovány. Naproti tomu mnozí z mladých povstalců nosí plnovousy a na čele mají kůži ztvrdlou od modlení. Mají snad právě tito lidé být nositeli občanských a ženských práv?

Nespokojenost částí libyjského národa spočívá především v pocitu diskriminace východolibyjských kmenů vůči Kaddáfího západním. Do toho se mísí výše uvedení „radikální islamisté“, jimž režim není dost „zelený“, to znamená islamistický (zelená je vlajka prorokova) a také úzká vrstva, která se domnívá – patrně právem –, že by jí kolaborace se Západem přinesla pohádkové zbohatnutí ve stylu blízkovýchodních šejků: na úkor lidu. Zbývá dodat, že královský dvůr, který Kaddáfí svrhl, byl islamistický asi jako Muslimské bratrstvo v Egyptě. Proto se i Libanon – v němž je silný Hizballáh – vyslovil pro „bezletovou zónu“. Islámská republika Írán je dnes v podobné pozici: všechny „reakčně-konzervativní“ síly jsou nasazeny na odstranění panarabských nacionalistických režimů – i s pomocí Západu. Konspirační teoretici, kteří tvrdí, že Al-Káida je projektem řízeným tajnými službami Západu mají pravdu potud, že „radikální islamisté“ využívají US dolary a zbraně, aby prosadili své cíle: jako mudžahedíni, k nimž patřil Bin Ládín, v Afghánistánu 80. let proti Sovětskému svazu.

Zpracováno na základě informací v magazínu *Euro-Kurier* č. 4/2011, který vydává německé nakladatelství Grabert Verlag, Tübingen.